

zaziorik ezaren ispilu dela politika alorrean gertatzen dena. Baina nago, politikoak ez diren beste kausa asko ere badela tartean, hala nola, pertsonalismoak, radikalismoa («iraultza ala hil») absolututasuna («dena ala deusez») eta horrelakoak, eta hauen intzidentzia kontutuan hartu gabe, nekez esplikatu daitekeela gertatzen ari dena, zatikatu behar hori. Agian, egia da guk ez dugula maiatzik izan, ez 1968an eta ez gero. Edo eta Maiatz horixe igarotzen dihardugula urtetan.

Dena den, gauza batek kezkatzen nau zatikatze hauetan: besteak beste, eta egoera haintzakotzat harturik ere, eta eman nahi diren esplikazioak oro kontutan edukirik ere, badirudi barneko aniztasuna onhartzen duen ezker alderdirik ez dela posible Euskal Herrian. Eritzi minoritarioak onhartuko dituenik, alegia. Eta betiko galdera: Alderdiaren barnean aniztasunik onhartzen ez duenak, gizartean onhartuko ote? Demokrazia, helburutan eta programatan baino areago praxian egiztatu behar bait da. ■ *Joan Larrinaga.*

Gure herriaren eta besteen autonomia

Ohar hau idaztean, oraindik ez da Espainiako Estatuaren Konstituzio berriaren VIII. Kapituluak Batzorde konstituzionalaren eskuetatik pasa. Agian, aste honetan bertan pasako da. Bera da Konstituzioaren beroenetarikoa, zalantzarik gabe; eta euskaldunontzat garrantzikoena, seguru asko. Autodeterminazioa ukatua dute. Autonomia zertan geldituko den ez jakin.

Jakin Aldizkariaren irakurleek ezaguna dute CIEMEN, *Centro Internazionale Escarré sulle Minoranze Etniche e Nazionali*, lehengo urteko hirugarren zenbakian aurkeztua duenez. CIEMENek urtero, uda aldean, Mintegi bat antolatu izan du. Aurrenaren gaia, «Nazioarteko legetza eta gutiengo etnikoak» izan zen. Aurtengoa hirugarrena da, eta beronen gaia hauxe izango da: «Autonomia Estatu batetan eta bestetan».

Hiru helburu ditu Mintegi honek: 1) Sistema sozio-politiko ezberdinetan autonomiak zer-nolako esnaia eta sakontasuna duen ikusi; 2) Estaturik gabeko Herrien esperientziak aurrez-aurre jarri; 3) Beren eskubide nazionalen alde burrukan ari diren Herrien artean elkartasuna indartu.

Hainbat Herriak ordezkarik hartuko du parte aurtengo Mintegian: hala nola, Katalanek, Québec-ekoe, Yugoslaviakoek, Alemaniako Errepublikak, Eskoziakoek, Friül-ekoe, Jura-koek, eta... euskaldunek. Lehen aldiz, Euskaldunek ere parte hartuko dute Mintegi honetan, antolatzaileek ofizialki deiturik. Hemengo ordezkari batek beste guztien aurrean aurkeztuko du gure Herriaren burruka, esperantza eta «desesperantza».

Baina Mintegia irekia da, nahi duenak parte hartzeko moduan.

Horregatik, seguru aski, hainbat euskal politikagile eta kulturgilek parte hartu nahi izango du.

Mintegi hau ospatu orduko, aski definitua egongo da Espainiako Estatuaren Konstituzioan Autonomien arazoa. Seguru gaude euskaldunon esperantzak ez direla beteko. Hala ere, Konstituzioa erreferendumaren bidez onhartu aurretik, burrukarik izango da. Eta aldaketa, mamizkorik ez baldin bada, euskaldun askok emana du bere botoa: EZ! Baina ez positiboa izango da: Estaturik gabeko beste Herri zapalduekin batera Herri guztien askatasunaren aldeko burruka indartzeko, alegia.

Aurtengo Mintegiaren xehetasunak:

Lekua: Abadia de Cuixà - 66500 Prades - Frantzia

Egunak: 1978ko abuztuak 16-23

Aste osorako inskripzioa 70 FF. kostako da. Eta partehartzaiilek Cuixà-ko hostatuen bertan pentsio osoa ukan ahal izango dute, eguneko 26 FF. ordainduz.

Mintegi honi buruz xehetasunik edo inolako informaziorik jakin nahi dezanak helbide honetara idatzi besterik ez dauka:

CIEMEN

Abadia de Cuixà

66500-Prades

France

P. Kortabarria

Autokritikaren ukapena

Zein nekeza den galtzea, batez ere politikarientzat. Alderdi politikoetan, gauza batek harritu nau beti: ez duela inork sekula galtzen. Edo hobe, ez duela inork galdu duenik aitortzen. Hauteskunderetan besteen atzetik gelditu bada ere, aurreko urtekoari edo orain hamar urtekoari, edota aldamenekoari begiratu, eta alde positiboren bat aurkituko du. Eta noski, horixe bakarrik azpimarratuko.

Hurbil-hurbilean dugu mila kasu. Halaere, bat soilki aipatuko dugu. Frantziako hauteskundeak martxoan izan ziren. Dakigunez, Programa Bateratua ez zen aurrera pasa. Beraz, programa horren eusleak —hots, MRG, PS, eta PCF— atera ziren galtzaille. Hala da, bai. Baina zeinen erruz? Nork bere errurik ez du aitortzen. Aldamenekoa beti errudun. Kasurik aipagarriena, horretan, Frantziako Alderdi Komunista da, ebidentzia guztien aurka sarri. Oraingoan ere berdín jokatu du. Ondoriorik? Barneko eztabaida erne eta piztu dela.

Frantziako Alderdi Komunistan eztabaida? Ez da normala. Zentralismo demokratikoak eztabaida uzten du, baina eztabaida *mugatua* eta sekula ez orain «kontestazioa» deitu ohi den hori.